SVENSKA CANADA-TIDNINGEN
SWEDISH WEEKLY
P. M. DAHL, Managing Editor.

Printed and published every Thursday by the CANADA WEEKLY PRINTING Co. Ltd., a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its office and place of business, 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.
TELEPHONE: 29 011.

PRENUMERATIONSPRIS:

[illegible] $2.00
[illegible] 1.50
[illegible] 1.00
[illegible] 2.50
[illegible] 3.00
[illegible] 1.50

[illegible] Express Money Order, Postal Note. Personliga checkar ej behövas. Vid byte av adress bör det omedelbart till The Canada Weekly Publishing Company, Limited.

Prenumerant, som önskar sin adress ändrad, omedelar att inskicka både den gamla och den nya adressen.

Inlagda prenumerationsmedel kvitteras endast å den gula adresslappen.

ANNONSPRIS PÅ BEGÄRAN.

Affärsförbindelser, 5 gånger $1.50
Dödsannonser med ovan rum och högst 1.50
Förlovningsannonser, dopkort, etc., 50c. per gång å utrymme icke överstigande 1 tum enkel spalt. Betalning för annonser bör alltid inlodas i förskott.

Torsdagen den 13de. December 1928.

CANADENSISK STATSMAN OM SVERIGE.

PROVINSEN Ontarios premiärminister Hon. G. Howard Ferguson har i sommar företagit en rundresa i Europa och delger allmänheten genom McLeans Magazine sina intryck från denna resa.

I decembernumret av denna Canadas kanske förnämsta tidskrift har Hon. Ferguson under rubriken: "Intryck och förslag från en ståndpunkt som mer är canadensarens än statsmannens", behandlat de skandinaviska länderna. För oss svenskar är det av intresse konstatera att Ontarios gemytlige rorsman slösat det mesta berömmet på Sverige och svenskarna, i vilka han se representanterna, icke bara för dem som förstå konsten att leva, utan också för dem som värdesätta komfort och hemtrevnad.

Hans små erinringar om oss svenskar äro tyvärr alltför artiga för att vi skola våga tro på allt vad han säger — men de äro dock roliga att läsa — icke minst därför att vi alla äro litet svaga för beröm.

Ock kanske den lasten heller icke är så stor.

VERKLIGHET OCH PROFETIOR.

I ett tal i Oxford för någon vecka sedan yttrade Lloyd George beträffande avrustningsfrågans läge bland annat, att "alla världens nationer slipade sina svärd t. o. m. på själva fredstemplets stenar", och han fortsatte: "Vi avväpnade Tyskland såsom ett första steg på den allmänna avrustningens väg, men rustningarna av i dag äro kraftigare än de någonsin varit. De kanoner, vilka år 1914 trädde i verksamhetvoro rena leksaker i jämförelse med dem, som nu finnas i Europa". Han konstaterade vidare, att det icke [illegible] att fö söka stifta [illegible] man bygger krysar[illegible] pjäser, bombflygplan o. dyl. och stöter kemisterna till att tillverka de giftigaste av alla giftiga gaser. I detta deltager hela Europa och även Förenta Staterna. Han slutade sitt tal med att säga, att de allierade, vilka påtvingade Tyskland freden, ha brutit sina utfästelser. "Och freden", säger han, 'kan aldrig gå fram på en väg, som är beströdd med brutna löften'.

Detta är ju sanna och uppriktiga ord, men frågar man sig ovillkorligen huru en man av så praktisk läggning som Lloyd George någonsin kunde tro på verkan av alla pappersavtalen från åren efter 1918 då man hade så rika erfarenheter från tidigare perioder. Huru gick det icke under kriget med alla deklarationer och konventioner och var det egentligen icke så, att den parten, som hade de starkaste medlen att bryta, icke våldet utan rätten — d. v. s. just de ingångna avtalen från Haag 1907 och 1908 och London 1909 — var den som vann kriget? Och var icke Lloyd George själv på sin tid en av dem, som sanktionerade åtgärden att skaka av sig alla folkrättens sentimentala påhäng?

Men Lloyd George är, som sagt, en praktisk man: han konstaterar fakta och ger sig icke in på några spekulationer angående framtida krigs möjligheter och faller icke i hysteri inför deras förmodade gräsligheter. Förutom i Frankrike och i sitt eget land England, ser Lloyd George det största hindret för avrustningstankens genomförande i Förenta Staterna. Och häri gör han säkerligen rätt, ty Förenta Staterna vet vad det kostar att vara avväpnat. Den åsikten gör sig nämligen allt mera gällande därute, att hade Förenta Staterna år 1917 haft en mot landets ekonomiska, fysiska och andliga kraft svarande väpnad makt, så hade landet för det första aldrig blivit indraget i det krig, som kostade det så mycket blod och pengar, och för det andra, hade det stora kriget mellan de europeiska makterna kunnat avsevärt förkortats, om Wilson ordet. Och efter den betan torde det dröja länge, innan yankees' ge sig in på några haft en omedelbar kraft att sätta bakom experiment.

Liberalerna i England ha nu börjat en vad de kalla "fredskampanjvecka" under vilken de genom att vädja till folks sunda omdömesförmåga söka predika fredens evangelium på ett sådant sätt, att allmänheten, den stora massan alltså, skall få upp ögonen för det menlösa i alla de traktater och pakter som under fredsgudinnans palmbeskuggade skepnad söker förblinda dem från att se faran av de alltjämt fortsatta rustningarna.

På det kanske litet väl brutala, men dock alltid ärliga sätt, som gjort Lloyd George till den storman han är, slungar han ut sina anklagelser mot dem, som äro ansvariga för att stormakterna fortsätta sin flottbyggnadsprogram. Hans senaste anklagelse drabbar Förenta Staternas utrikesminister som enligt Lloyd Georges mening driver ett dubbelspel som icke ens den mest fanatiske krigsentusiasten kan blunda för. Kellogg predikar ena dagen: "Du skall icke dräpa" och nästa dag sätter han nya vapen i händerna på sina soldater och säger: "men du måste vara beredd i alla fall". Det kanske ligger mer i Lloyd Georges anklagelse än vad vi i dag vilja låta påskina eller förstå. Det är ett varningsrop som vi icke få låta passera utan ett "Giv akt".

EN SAMFÖRSTÅNDSVILJANS MOBILISERING.

ÖNSKVÄDHETEN av ett närmande mellan arbetsgivare och arbetare har under det senaste decenniet blivit allmänt utalad i så gott som alla länder. I England t. ex. har samförståndstanken tagit uttryck i den s. k. "Modismen", i vilkens tecken arbetare och arbetsgivare sammanträtt till ett par konferenser och överlagt om möjligheterna att tillvarataga de gemensamma intressena. Vid dessa diskuterades de stora problemen icke från någon viss detaljsynpunkt utan i hela deras vidd. När så problemen genomdebatterats tillsattes delegationer som togo hand om specialfrågorna och utarbetade resolutioner. Den anda, som skapades vid dessa förberedande konferenser möjliggjorde att det av delegationerna omsorgsfullt uttänkta samarbetsprogrammet blev med stor majoritet antaget vid arbetsorganisationernas kongress.

De problem, som bekymrat Englands industrivärld vidlåda också Sveriges, för att nu icke säga alla övriga länders industrier. Det intresse och de förhoppningar man nu fäster vid den av socialminister Lubeck sammankallade konferensen mellan svenska arbesgivare och arbetare är ett tydligt tecken på att allmänheten börjat tröttna på ideligen förekommande streker, lockouter och blockader; man söker en utväg att nå ett bättre sakernas tillstånd.

Socialminister Lubecks initiativ är onekligen ett steg i rätt riktning; det är ett första tecken till ändring av de nuvarande odrägliga förhållandena på arbetsmarknaden. Visserligen får man icke hysa alltför stora förhoppningar till vad denna Sveriges industririksdag kommer att uträtta. Det kan mycket väl hända, att meningsutbytet svämmar över alla brädder. Liksom det finnes en stark oppion för, att en utveckling i riktning av bättre samförstånd inledes finnes det också krafter, som energiskt och hänsynslöst arbeta i motsatt riktning. Fara föreligger att vid en stor konferens, sådan som den omskrivna, det mera blir de gamla motsättningarna och de gamla fördomarna än de gemensamma intressena, som bli beaktade. Det torde vara omöjligt undvika att få folk med, som i onödan och med sina "ismer" söka förfjäska konferensens.

Herr Lubeck var också medveten om svårigheterna innan han satte sin hand vid plogen. Härom vittnar hans uttalande om projektet. Vad som här avses, säger han, är ett försök att på frivillighetens väg mobilisera och stärka den vilja till samförstånd och samverkan, som redan tidigare börjat framträda hos båda parter på vår arbetsmarknad. Naturligtvis har det, fortsätter statsrådet, redan från början stått fullt klart för mig, att det arbete regeringen på denna punkt kan utföra på sätt och vis är relativt begränsat, men jag har häft på känn, att ett initiativ borde tagas för att giva en mera allmän utlösning åt de strävanden efter en bättre kontakt mellan arbetsgivare och anställda, vilka obestridligen i ökad utsträckning kommit till synes inom olika grenar av vårt näringsliv. Jag har under årens lopp sett många exempel som vittna om att en ny anda av samförstånd och samarbetsvilja håller på att bryta sig fram. Men de företagare, vilka målmedvetet söka stärka samhörighetskänslan inom sina företag, äro fortfarande alltför få. Arbetsledningen försummar ofta att utnyttja de tillfällen som bjudes att träda sitt folk närmare, att vinna dess levande förståelse för den verksamhet, till vilken båda parter äro knutna. På detta sätt försummar man också att till det helas fromma mobilisera alla de resurser att stärka företaget, vilka stå till buds inom detsamma. En kontakt mellan arbetsgivare och arbetare, vilken stärker samhörighetskänslan och ökar den allmänna trivseln, blir till gagn icke blott för de anställda utan även och icke minst för företaget såsom sådant.

Den planerade konferensen kan näppeligen få annan uppgift än den att sondera terrängen för samverkan mellan företagsledning och anställda; huruvida parterna i högre grad än hittills kunna mötas i en känsla av ömsesidigt beroende av varandra, av gemensamma intressen och gemensamt ansvar för det helas välgång. Huru samförståndstanken sedan skall praktiskt omsättas kan ju liksom i England bli föremål för mindre delegationers omsorg.

Det är att hoppas, att herr Lubecks initiativ är begynnelsen till ett verk, vars betydelse sedan skall växa med varje år. Statsrådets sammankallade konferens är så att säga en samförståndsviljans mobilisering i syfte att söka reda ut den trassligaste bland alla de trassliga härvorna i samhället.

J. A. Hägglund.

SKADESTÅNDSFRÅGAN OCH TYSKLANDS VÄLSTÅND.

DET moderna affärslivet har i växande utsträckning börjat intressera sig och fått blicken öppen för den stora praktiska vikt, som konjunkturforskningen och de statistiska beräkningar, den grundar sig på, faktiskt måste tillmätas tack vare sina möjligheter att förläna överblickar av den framtida konjunkturutvecklingen. Bland de olika hjälpmedel i indexform, som konjunkturforskningen begagnar sig av, intar med rätta produktionsindexen en alltmer uppmärksammad plats. Pris-, börs- och arbetslöshetsindexen ha vid sidan av produktionsindexen sin mycket stora betydelse. Tillsammans ge dessa statistiska, regelbundet publicerade beräkningar över det ekonomiska livets av- och tilltagande spänning en värdefull ledning icke blott för den enskilde företagaren, som vill träffa sina dispositioner för det egna företagets räkning, utan också för den penningspolitiska ledningen i ett land. I Förenta Staterna ingå som bekant löpande beräkningar över produktionsvolymens storlek i det material, som lägges till grund för avgöranden ifråga om räntepolitiken och övriga centrala åtgärder i syfte att reglera tillgången på betalningsmedel. Resultatet av denna "vetenskapliga" räntepolitik har hittills icke varit ägnad att nedslå förväntningarna.

I sammanhang med Dawesplanens fastställande togs initiativet till en utvidgning av hithörande beräkningar att omfatta ett lands hela välstånd. Skadeståndskomitén föreslog nämligen, att storleken av Tysklands årliga betalningar skulle regleras uppåt i den mån en stegring av välståndet kunde konstateras. Beräkningarna härav skulle byggas på landets utrikeshandel, statsbudgetens storlek, kvantiteten transporterat gods på järnvägarna, konsumtionen av kol, socker, tobak, öl och spirituosa samt Tysklands befolkningssiffra. Det har, ej minst inför skadeståndsfrågans i höst skärpta aktualisering, icke saknats kritik av planerna på att låta en mätare av antytt slag bli utslagsgivande för bedömandet av Tysklands betalningsförmåga. Nyligen har en mycket uppmärksammad engelsk välståndsindex publicerats, vilken starkt belyser och understryker brissfälligheterna i Daweskomiténs projekt. Det skulle föra för långt att här redogöra för de intressanta principerna i denna undersökning — enligt densamma har Englands välstånd stigit c:a 5 procent sedan 1924, men torde fortfarande ligga under förkrigstidens — men den bygger i största korthet uttryckt på grundsatsen, att välståndet representeras av den sammanlagda summan producerade varor och tjänster i ett land under ett år jämte nettoinkomsten av kapitalplaceringar i utlandet, en summa som sedan ställes i relation till landets invånareantal.

Fordringsägarnas önskningar att se Tyskland i stånd till att betala ständigt ökade annuiteter återspeglas med all önskvärd tydlighet i den omnämnda Dawesindexen, som lika mycket är uttryck för den ökade skadeståndsbelastningen på Tyskland som landets ekonomiska bärkraft. Vad först gäller utrikeshandelns volym står denna icke i något som hälst logiskt samband med den allmänna välståndseller levnadsstandarden. En ökad export för Tyskland är icke något tecken på att landets välstånd stiger, utan blir i stället nödvändig i den mån skadeståndsannuiteterna stiga, d. v. s. kan direkt peka på att den andel av landets produktion, som blir över för dess egna innebyggare, minskas i stället för att ökas. I stort sett uttrycker den andra komponenten, budgetens totalsumma, detsamma. Ökade beräkningar för statsinkomsterna äro ju i allmänhet mindre ett tecken på medborgarnas förmåga att bestrida dem än på att Tyskland var det ju givet, att statsutgifterna skulle komma att stiga, i den mån Dawesannuiteterna tilltaga i storlek. Man får vidare ta hänsyn till att konsumtionen av socker, tobak, öl och spirituosa icke blott är beroende av skattebelastningen av dessa varor, utan även på den allmänna kulturnivån. Om välståndet verkligen skulle ökas i Tyskland, är det ju icke alls säkert, att detta i det långa loppet skulle taga sig uttryck däri, att tyskarna drucke ännu mera öl än hittills, rökte flera cigarrer etc., det skulle mycket väl kunna hända, att de ökade individuella inkomsterna användes för höjning av bostads- eller beklädnadsstandarden, för tillfredsställandet av kulturbehov, sådana som böcker, musik, film etc. eller för ökat sparande. Att för mätande av konsumtionen blott använda sig av tvenne grupper varor, nämligen å ena sidan starkt skattebelastade konsumtionsvaror av övervägande lyxkaraktär och å den andra ett isolerat näringsmedel, även detta starkt skattebelastat: nämligen socker, måste under alla förhållanden betecknas som ganska lättsinnigt, icke minst därför att det index, som skall utarbetas på denna basis, ju icke har någon teoretisk karaktär utan en mycket vittomfattande praktisk-politisk uppgift. Den kritik av Dawesplanen, som nu börjar öppet framträda även på fordringsägarehåll, utgör också onekligen i sin mån ett glädjande vittnesbörd om den pågående allmänna tillnyktringen i synen på skadeståndsproblemet och dess detaljer.

SABBATSTANKAR.

För S.C.T. av dr. V. S. Tigges.

Johannes 9,1:3: När han gick vägen fram, fick han se en man, som var född blind. Då frågade hans lärjungar honom och sade: "Rabbi, vilken har syndat, denne eller hans föräldrar, så att han blivit född blind?" Jesus svarade: "Det är varken denne eller hans föräldrar, utan så har skett för att Guds gärningar skulle uppenbaras på honom."

Den första fråga, som vi rikta till oss själva, sedan vi läst dessa ord hos Johannes, är tvivelsutan: Vad är lidandets ursprung? Är lidandet från Gud eller icke? Det bekvämaste svaret är tvivelsutan: lidandet är icke från Gud. Om vi utgå från detta svar på vår fråga, så måste vi antaga, att det finnes ett: det goda, som är från Gud, och ett: det onda, som icke är från Gud. Man tror sig genom detta antagande bättre bevara Guds ära och är det icke frommare att tänka sig lidandet utom Guds inflytande? Styrker icke bibeln liksom denna tanke?

2 Kor. 12,7: Och för att jag icke skall förhäva mig på grund av mina övermåttanhöga uppenbarelser, har jag fått en törntagg i mitt kött, en Satans ängel, som skall slå mig i ansiktet, för att jag icke skall förhäva mig.

Luk. 10,18: Jag såg Satan falla ned från himmelen såsom en ljungeld.

Jesus har aldrig direkt ändrat denna uppfattning om lidandets ursprung från en ond makt, som är fristående från Gud.

En annan väg att se lidandets problem är: lidandet är till på Guds befallning. I all synnerhet behandlar Job i sin bok detta problem på denna väg. Satan utförde alla Jobs lidande på Guds befallning.

Om vi skulle gå med på den första lösningen, skulle vi ju bestrida: att Gud är den ende, som har makt, och låta honom dela makten med det onda. Detta är i strid med det begrepp, vi göra oss om Gud: du skall inga andra Gudar hava jämte mig. Den andra lösningen strider helt mot Guds väsen: Gud kan aldrig vara passiv.

Gud ensam bär ansvaret för allt lidande: han är fullkomligheten själv. Men nu kommer en annan fråga fram: kan en vinstock bära fikon? Med andra ord: om Gud är kärleken, som vill skydda oss från allt ont, men icke kan, så är han ju vanmäktig. Kan han det, men icke vill det, så vill han ju lidandet och är skenbart icke kärleken. Om han vill och kan hindra lidandet, varför gör han det då icke?

Varför måste den fromma människan lida? Den rättvisa Guden skall ju straffa de onda och belöna de goda bland oss? I vad förhållande står lidandet och synden till varandra?

skede i mänsklighetens utveckling, under va att föreställa oss paradiset som ett

Bibeln talar om syndafallet och om hävilket människan var fri från lidande.

Lidandet är nämligen Guds straff på oss människor för våra synder.

För vad är då lidandet straff? För att vi kränkt naturens ordning, för brott mot kulten, för sedliga felsteg och för synd på det religiösa området, lär oss vår bibel.

Hur förhåller sig det personliga lidandet till en människas goda eller dåliga handlingar? Gamla testamentet svarar oss: varje människa får det straff, som hon förtjänar. Detta testamente tänker sig alltså en straffande Gud, som straffar människorna för att återställa den sedliga ordningen. Lidandet är alltså vägen till lydnad för Gud.

Om vi söka svaret på vårt problem i Nya testamentet, finna vi det i ovan anförda ord av Johannes. Jesus fann lösningen genom att utgå från Gud; han ser i detta ett Guds handlande, men icke det blint handlande ödet. Lidandet är för Frälsaren Guds uppenbarelse och just i lidandet gåta ligger Guds storhet. Just genom att handla så, att vi icke förstå honom, lägger Gud sin allmakt och rättfärdighet i dagen och just i lidandet har människan att se sin egen litenhet inför Hans allmakt. Varje framsteg, som människosläktet tror sig göra, för med sig nytt lidande: **lidandet är Guds kärleks uppenbarelse.**

Om vi se lidandet som ett begrepp, som en massa, och kallar det "världslidandet" och all synd "världsynden": om vi se allt 'världslidande" som följd av "världsynden": vem vill då göra skillnad mellan den rättfärdiges lidande och den orättfärdiges? Jesus frälser oss från "världssynden".

Blott den kan alltså lösa "världslidandets" problem, som löst "världssyndens". "Världsskulden", står i förhållande till den närhet till Gud, som människosläktet befinner sig på. På grund av Guds kärlek till oss får **den andligen starke** (den, som är Gud närmare,) en större del av **"världslidandet"** lagd på sina skuldror än den andligen svage (den, som är långt bort från Gud), som får sig anförtrodd en mindre del därav. Amen.

En Sandvikssåg är dagens lösen!

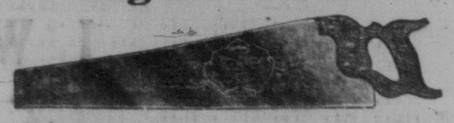

Världens bästa handsåg är Sandvikens Järnverks No. 277.

Framställd av verkets eget kallvalsade tråkolstål samt förstklassigt arbete alltigenom. Bladet är finpolerat med dekorerat handtag av pärontråd. Förnickladе skruvar. Riktigt avbalancerad. Full garanti. Elegant inpackad.

Rekommenderas såsom en

Nyttig Julgåva

Ehuru Sandvikens no. 277 är av bättre kvalitet än de allra dyraste amerikanska handsågar, utbjudes ovanstående såg till följande speciella priser, med avsikt att göra sågen bekant:

18"	per styck	$4.50
20"	" "	4.70
22"	" "	4.95
24"	" "	5.30
26"	" "	5.50
28"	" "	5.80

Rekvirera dessa äkta Sandvikssågar från närmaste handlare, eller om denne icke har dem i lager, direkt från oss. Vi kunna nu ombesörja omgående leverans, då en stor sändning nyligen anlänt från verket. Betalning medelst "post money order" eller pr. efterkrav; fraktfritt per post och järnväg till alla delar av Canada.

Ensamförsäljare

SANDVIK CANADIAN LIMITED

410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P. Q.

Bekväm insätting.

ÄVEN om Ni bor långt ifrån oss, kan Ni utan olägenhet insätta Edra pengar i vårt närmaste avdelningskontor.

Skriv endast efter vårt häfte — "Banking by Mail Made Easy" — det förklarar hur Ni kan insätta och uttaga pengar per brev.

The Royal Bank of Canada

Send Edert korn

till

UNITED GRAIN GROWERS Ltd.

Winnipeg — Bank of Hamilton Chambers
Calgary — Lougheed Building

Erhåll det mest fullkomna beskydd.

Brevlåda.

Förbluffad av ett societets och nyhetsmeddelande i Manitoba Free Press, kvällsupplagan av den 26 d:s vore jag tacksam för svar i Edra spalter å följande:

När direktören i ett affärsföretag är svensk konsul (högtidligen installerad) följer då att hans närmaste man inom företaget utan vidare blir vice konsul?

Näsvis.

— — — —

Nej, då. Vicekonsulatskapet erövras icke om man än är aldrig så mycket "närmaste man" till konsuln. Meddelandet, som här ovan åsyftas har icke lämnats av Kungl. Svenska Konsulatet i Winnipeg.

Red.

* * *

Sture Björkman.

Det till redaktionen inlämnade brevet har icke kunnat avlämnas till adressaten, då denne avled redan år 1895, i en ålder av 67 år.

Red.

Distrikt 16 av U. F. C. för politisk verksamhet.

Vid allmänt möte med medlemmar av distrikt 16 av United Farmers of Canada, Saskatchewansektionen i North Battleford, beslöts antaga en resolution enlig vilken de närvarande uttalade sig i favör av att U. F. C. upptar politisk verksamhet på sitt program i form av en ekonomisk grupp.

Till distriktdirektör valdes E. Nelson från Radisson.

Provflygningen för postverket började i måndags.

I måndags morse startade fyra aeroplan från de fyra större städerna i västra Canada, Regina, Calgary, Edmonton och Winnipeg för att deltaga i den provflygning, som av postverket arrangerats genom förmedling av Western Canada Airways Ltd. Provflygningarna komma att dagligen upprätthållas till och med den 29 december då slutrapport kommer att avgivas beträffande försöken, varefter poststyrelsen skall avgöra huruvida man skall kunna upprätta en regulär posttrafikflygning mellan de större städerna i västra Canada och på så sätt sammanlänka västra Canada med östern.